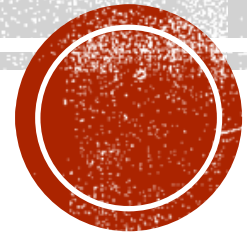

FRIEDRICH REINHOLD KREUTZWALD
JA
JOHANNES KÄIS

1923 / 2023

FRIEDRICH REINHOLD KREUTZWALD

(KUNI 1817 FRIEDRICH REINHOLD REINHOLDSOHN)

26. DETSEMBER 1803 JÕEPERE MÕIS, KADRINA KIHELKOND, VIRUMAA –
25. AUGUST 1882 TARTU)

220

- oli eesti kirjanik ja Võru linnaarst.
- 1833. aastal lõpetas ta keiserliku Tartu ülikooli kolmanda järgu arstina, samal aastal asus ta Võrru tööle linnaarstina.
- Kreutzwald on tuntud kui lauluisa ja Viru laulik. Tema peateos oli Eesti rahvuseepos "Kalevipoeg" (1857–1861). Tuntud on ka "Eesti rahva ennemuistsed jutud";
- "Kilplased" ja Reinuvader Rebase lood on tänapäeval lasteraamatud.

Fotol: Fr. R. Kreutzwaldi elumaja, lävel Fr. R. Kreutzwald.

Dr. Fr. R. Kreutzwaldi elumaja, kus praegu asub muuseum, on ehitatud 1793. a, üheksa aastat pärast Võru linna asutamist ja on seega üks esimesi ehitisi. Fr. R. Kreutzwald elas Võrus 44 aastat.

F.R.KREUTZWALDI MÄLESTUSE JÄÄDVUSTAMISE SELTS

- Lauluisa mälestuse jäädvustamise mõtte algatajaks oli Võrumaa põline koolmeister Jakob Teder, kes aastatel 1923-1926 oli Võru Õpetajate Seltsi harjutuskooli õpetajaks.
- **1923.a** asutati Võrus F.R.Kreutzwaldi Mälestuse Jäädvustamise Selts, mille esimeheks valiti Johannes Käis, Võru Õpetajate Seminari direktor.
- Dr. Friedrich Kreutzwaldi Mälestuse Jäädvustamise Seltsi eesmärgiks oli Fr.R.Kreutzwaldi (1803 – 1882) mälestust vääriliselt austada ja jäädvustada, eeskätt selle läbi, et dr Kreutzwaldi mälestuseks püstitada Võru linnas ausammas ja omandada üldkultuuriliseks otstarbeks Võru linnas Kreutzwaldi tänavas asuv maja ühes krundiga, milles dr Kreutzwald kogu oma tähtsamal tegevuse ajal elas. Samuti oli eesmärgiks lauluisa kirjatööde kogumine ja kirjastamine.

Jakob Teder

Johannes Käis

MÄLESTUSSAMMAS

- F.R.Kreutzwaldi Mälestuse Jäädvustamise Selts püstitas 1926.a Võru linnapargis prof Amandus Adamsoni poolt loodud mälestussamba F.R.Kreutzwaldile.
- Mälestussamba püstitamiseks raha hankimiseks korraldati korjandusi, piduõhtuid, näitusi ja loenguid.

Fotol: mälestussamba avamine;
paremalt esimene on Johannes Käis

MEMORIAALMUUSEUM

- Muuseum avati 1940.a kunagises Kreutzwaldi elumajas Võru linnas.
- Muuseum tegutseb tänaseni:

<https://lauluisa.ee/>

